Justiits- ja Digiministeerium
Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn
E-post: info@justdigi.ee

Priit Põld
Advokaadibüroo COBALT OÜ
Kawe Plaza, Pärnu mnt 15
10141 Tallinn, Eesti
E-post: priit.pold@cobalt.legal

**29. oktoober 2026**

**Selgitustaotlus küberturvalisuse seaduse tõlgendamise kohta**

Austatud Justiits- ja Digiministeerium

Pöördun DAVA Foods Estonia AS (registrikood 12544828, edaspidi DAVA Foods) lepingulise esindajana selgitustaotlusega seoses küberturvalisuse seaduse (KüTS) § 3 lõike 5 punkti 3 tõlgendamisega.

DAVA Foods on kooremuna tootja, kelle omanduses on tibulad ja tootmisfarmid, kus peetakse munakanu ning kogutakse ja ladustatakse nende munetud munad. Farmides toodetud munad sorteeritakse kvaliteedi ja kaalu järgi ning pakendatakse DAVA Foodsi enda pakendamisliinil müügipakenditesse, misjärel müüakse need jaekaubandusettevõtetele ja teistele ettevõtjatele. Munade koostist ega olemust ei muudeta ja müüakse toorest kooremuna. DAVA Foodsi 2025. aasta majandusaasta aruande kohaselt moodustas kodulinnukasvatus (EMTAK 01471) 86,77% müügitulust. Ülejäänud ligikaudu 13% moodustas peamiselt sisseostetud toiduõlide ja munatoodete hulgimüük.

KüTS § 3 lõike 5 punkti 3 kohaselt kuulub töötajate arvu ja finantsnäitajate kriteeriumide täitmisel oluliste üksuste hulka:

- „ettevõtja, kes tegeleb toidu hulgimüügi, tööstusliku tootmise või tööstusliku töötlemisega või mitmega neist, välja arvatud alkoholi hulgimüügi, tööstusliku tootmise ja tööstusliku töötlemisega, [määruse (EÜ) nr 178/2002] artikli 3 punktis 2 määratletud ettevõttes ning ühest või mitmest nimetatud tegevusest saadav aastakäive on vähemalt 50 protsenti tema aastakäibest“.

Sättega on üle võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2022/2555 (NIS2) II lisa punkt 4 „Toiduainete tootmine, töötlemine ja turustamine“, mis hõlmab määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punktis 2 määratletud toidukäitlemisettevõtjaid, „kes tegelevad hulgimüügi ning tööstusliku tootmise ja töötlemisega“. Määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punkti 16 kohaselt hõlmavad toidu tootmis-, töötlemis- ja turustamisetapid kõiki etappe alates toidu esmatootmisest kuni lõpptarbijale tarnimiseni. Seadusandja ei ole aga hõlmanud KüTS § 3 lõike 5 punkti 3 kohaldamisalasse kõiki toiduahela etappe, vaid üksnes toidu hulgimüügi, tööstusliku tootmise ja tööstusliku töötlemise. Esmatootmist, sh loomakasvatust, nende tegevuste hulgas ei ole ning NIS2 ei käsitle põllumajandust eraldi sektorina. Samale seisukohale on asunud ka Soome toidusektori NIS2 järelevalveasutus Ruokavirasto (Soome Toiduamet), kelle juhise kohaselt: „*The scope of application does not include, for example, primary production, feed production, retail trade, storage, transport, food contact*

*material operations and food service operations*."[1] KüTS ega NIS2 ei sisalda mõistete „hulgimüük", „tööstuslik tootmine" ja „tööstuslik töötlemine" määratlusi.

Töötlemise mõiste on määratletud määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 2 lõike 1 punktis m: töötlemine on „mis tahes algset toodet oluliselt muutev tegevus, sealhulgas kuumutamine, suitsutamine, laagerdamine, kuivatamine, marineerimine, ekstraheerimine, ekstrudeerimine või nende protsesside kombinatsioon". Munade sorteerimine kvaliteedi ja kaalu järgi ning nende asetamine müügipakendisse ei muuda muna olemust ega koostist ning muna jääb töötlemata esmatooteks. Seetõttu ei saa sellist tegevust meie hinnangul pidada töötlemiseks ega ka tööstuslikuks töötlemiseks. Samuti ei ole tegemist tööstusliku tootmisega, sest müüdav toode on esmatootmise käigus toodetud esmatoode.

Samuti ei ole meie hinnangul toidu hulgimüügiga tegemist juhul, kui esmatootja müüb enda toodetud esmatooteid jaekaubandusettevõtetele või teistele ettevõtjatele. EMTAK-i juhiste kohaselt on põllumajanduslik tootmine primaarne tegevus, millega kaasneb toodetavate kaupade hulgi- ja/või jaemüük, ning hulgikaubandus on kauba edasimüük enda nimel[2]. Oma toodangu müük on seega osa tootmistegevusest, mitte iseseisev hulgimüük. Vastupidine tõlgendus tähendaks, et iga esmatootja, kes müüb oma toodangu edasi jaekaubandusele või töötlejale, oleks toidu hulgimüüja KüTS § 3 lõike 5 punkti 3 tähenduses. Sellisel juhul kaotaks sisuliselt tähenduse sättes tehtud valik hõlmata üksnes hulgimüük, tööstuslik tootmine ja tööstuslik töötlemine.

Eeltoodust tulenevalt palume Justiits- ja Digiministeeriumil kui eelnõu koostajal kinnitada, kas ministeerium nõustub KüTS § 3 lõike 5 punkti 3 järgmise tõlgendusega:

- säte ei hõlma esmatootmist määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 punkti 17 tähenduses, sh munakanade pidamist ning munade kogumist ja ladustamist tootmiskohas, ning esmatootmise käigus esmatoodete, sh kooremunade tootmine ei ole „tööstuslik tootmine" sätte tähenduses;

- mõiste „tööstuslik töötlemine" eeldab algse toote olulist muutmist määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 2 lõike 1 punkti m tähenduses, mistõttu esmatootja poolt enda toodetud kooremunade sorteerimine ja pakendamine müügipakendisse ei ole tööstuslik töötlemine;

- mõiste „toidu hulgimüük" hõlmab sisseostetud toidu edasimüüki ega hõlma esmatootja poolt enda toodetud esmatoodete müüki.

Lugupidamisega

*/Allkirjastatud digitaalselt/*

Priit Põld
Vandeadvokaat

[1] Ruokavirasto (Soome Toiduamet), „*Cybersecurity Directive (NIS2) in the food industry*", https://www.ruokavirasto.fi/en/foodstuffs/food-sector/setting-up-a-food-business/kyberturvallisuusdirektiivi-nis2-elintarviketoimialalla/
[2] Registrite ja Infosüsteemide Keskus, Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator (EMTAK), „Näpunäiteid tegevusala määramiseks", https://abiinfo.rik.ee/emtak/napunaiteid-tegevusala-maaramiseks